

Pohjois-Karjalan maakunnallisen esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman päivittäminen 1.8.2026 alkaen

289/12.00.01.00/2024

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta 19.05.2026 § 50

Perusopetuslain (628/1998) 14 §:n ja perusopetusasetuksen (852/1998) 9 §:n mukaan opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä paikallinen opetussuunnitelma. Vastaavasti esiopetuksen opetussuunnitelma laaditaan Opetushallituksen antamien opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Opetushallitus on päättänyt vuosina 2025–2026 useista perusopetuksen ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteita koskevista muutoksista, jotka edellyttävät paikallisten opetussuunnitelmien päivittämistä. Päivitetyt paikalliset opetussuunnitelmat on otettava käyttöön viimeistään 1.8.2026.

Pohjois-Karjalan kunnat ovat valmistelleet päivitykset maakunnallisena yhteistyönä. Valmisteluun ovat osallistuneet maakunnan pedagoginen ryhmä, esiopetusryhmä, koulujen rehtorit ja opetushenkilöstö, esiopetuksen esihenkilöt ja esiopetushenkilöstö sekä kuntien esi- ja perusopetuksen johto ja asiantuntijat. Liikunnallisen elämäntavan edistämisen valmistelutyöpajaan osallistui 99 henkilöä kaikista Pohjois-Karjalan kunnista, ja maakunnallinen perusopetuksen pedagoginen ryhmä kokoontui asian valmistelemiseksi 13.3.2026 ja 17.4.2026. Maakunnallinen esiopetuksen työryhmä piti työskentelypäivän 19.2.2026, jossa myös aiempi seudullinen esiopetussuunnitelma päivitettiin maakunnalliseksi esiopetussuunnitelmaksi. Maakunnallinen S2-työryhmä, johon kuului 24 henkilöä, valmisteli äidinkielen ja kirjallisuuden suomi toisena kielenä - oppimäärää koskevat päivitykset.

Keskeiset muutokset

Oppimisen tuen uudistus. Opetushallitus on 29.10.2025 antamallaan muutosmääräyksellä (OPH-5165-2025) päättänyt muutoksista perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 lukuihin 5 (Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyon järjestäminen), 7 (Oppimisen ja koulunkäynnin tuki) ja 10 (Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä). Muutokset ovat perusopetuksen osalta teknisiä korjauksia, jotka eivät edellytä muutoksia paikallisiin tarkennuksiin. Muutokset lisätään maakunnalliseen opetussuunnitelmaan sellaisenaan.

Liikunnallisen elämäntavan edistäminen. Opetushallitus on 17.12.2025 antamallaan muutosmääräyksillä (OPH-7885-2025 PO ja OPH-7885-2025 EO) päättänyt muutoksista perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 lukuihin 3 ja 4 sekä uudesta alaluvusta 4.2.3 Liikunnallisen elämäntavan edistäminen. Vastaavat muutokset on tehty esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden lukuihin 2, 3 ja 4. Muutokset perustuvat perusopetuslain (628/1998) 2 §:n 2 momentin muutokseen, jonka mukaan esi- ja perusopetuksen tulee edistää liikunnallista elämäntapaa. Määräys velvoittaa opetuksen järjestäjää täydentämään paikallisesti, miten liikunnallisen elämäntavan edistämistä toteutetaan ja miten toteutumista seurataan, arvioidaan ja kehitetään. Maakunnalliset paikalliset tarkennukset on valmisteltu yhteisessä työpajassa ja maakunnallisen pedagogisen ryhmän kokouksissa 13.3.2026 ja 17.4.2026.

Esiopetuksen vastaavat tarkennukset valmisteltiin maakunnallisen esiopetuksen työryhmän työskentelypäivässä 19.2.2026.

Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus.

Opetushallitus on tammikuussa 2026 päättänyt muutoksista perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 luvun 5 alalukuihin 5.4 ja 5.6. Alalukuun 5.4 on lisätty uusi alaluku 5.4.4 Perusopetuksessa järjestettävä valmistavan opetuksen lisäopetus, ja alalukua 5.6 on täydennetty kuvauksella paikallisesti päätettävistä asioista. Muutokset on lisätty maakunnalliseen opetussuunnitelmaan sellaisenaan. Mikäli opetuksen järjestäjä tarjoaa kyseistä valmistavan opetuksen lisäopetusta, paikallisesti päätettävät asiat kirjataan joko kuntakohtaisena opetussuunnitelman täydennyksenä tai koulun lukuvuosisuunnitelmassa.

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärä (S2). Opetushallitus on 18.12.2025 antamallaan muutosmääräyksellä (OPH-5207-2025) päättänyt muutoksista perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 lukuihin, jotka koskevat äidinkieli ja kirjallisuus -oppiainetta sekä lukua 10 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä. Maakunnallinen S2-työryhmä on valmistellut luvun 10 kokonaan uudelleen perusteiden mukaisesti. Lukuun 14 on päivitetty suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -osio perusteiden mukaiseksi. Kyseessä on osauudistus, sillä oppimäärän tavoitteita ja sisältöjä ei valtakunnallisesti uudistettu. Lukua 14 ei ole muiden oppiaineiden osalta päivitetty maakunnalliseksi, koska tulossa on valtakunnallisia osaamistakuuseen liittyviä oppiainekohtaisia tavoite- ja sisältömuutoksia.

Oppimisen tuki ja kaksikielinen opetus. Opetushallitus on 26.3.2026 antamallaan muutosmääräyksillä (OPH-467-2026 ja OPH-466-2026) päättänyt muutoksista perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 lukuihin 5.6, 7.4.1, 7.4.2, 7.5.2, 7.6.1 ja 11.1 sekä esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden lukuihin 1.2, 2.1, 2.6, 5.2, 5.5.1 ja 5.6. Muutokset johtuvat ensisijaisesti oppivelvollisuuslain (varhennettu oppivelvollisuus) ja perusopetuslain (628/1998) 20 i §:n muutoksista. Perusopetuslain 20 i § tulee voimaan 1.8.2026. Lisäksi määräyksissä on tarkennuksia ja teknisiä muutoksia, kuten pidennettyyn oppivelvollisuuteen viittaavien tekstien poistoja ja vanhan lainsäädännön mukaisten kirjausten päivityksiä. Muutokset on lisätty maakunnalliseen esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmaan sellaisenaan.

Perusopetuksen todistusohjat. Opetushallitus on 13.2.2025 antamallaan muutosmääräyksellä (OPH-531-2025) päättänyt oppimisen tuen uudistukseen liittyvistä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muutoksista, jotka edellyttävät perusopetuksen todistusten, päättötodistuksen ja todistusten liitteiden muuttamista perusteiden ja paikallisten tarkennusten mukaisiksi. Päivitetyt todistusohjat luokille 1–9, toiminta-alueittain opiskeleville oppilaille, perusopetuksen päättötodistus sekä todistusten liitteet korvaavat aikaisemmin käytössä olleet todistukset 1.8.2026 alkaen.

Perusopetuksen ohjaussuunnitelma. Maakunnallinen perusopetuksen ohjaussuunnitelma on päivitetty oppimisen tuen uudistuksen mukaiseksi. Päivitys on tehty Pohjois-Karjalan maakunnallisena yhteistyönä opinto-ohjaajien ja pedagogisen ryhmän kanssa. Ohjaussuunnitelmassa linjataan maakunnan oppilaanohjauksen suuntaviivat, ja kunnat sekä koulut tämentävät omia käytäntöjään koulukohtaisissa ohjaussuunnitelmissa.

Maakunnallisesti on sovittu, että opetussuunnitelman muutokset tuodaan lautakunnan käsiteltäväksi kokonaisina lukuina. Tämän myötä Kiteen perusopetus siirtyy luku kerrallaan noudattamaan maakunnallista opetussuunnitelmaa.

Liitteinä olevat opetussuunnitelman päivitykset on laadittu muotoon, josta käyvät ilmi niihin tehdyt muutokset: lisätyt tekstit on merkitty korostettuina ja poistettavat tekstit on yliviivattu. Maakunnallisesti on sovittu, että päivitykset viedään lautakuntien käsittelyyn tässä muodossa.

Osa muutosmääräyksissä paikallisesti päätettäviksi jätetyistä asioista jää vielä odottamaan päätöksentekoa, ja ne tuodaan lautakunnan käsiteltäväksi syksyllä 2026. Päivitykset otetaan käyttöön 1.8.2026.

Esityslistan liitteet:

5. Opetushallituksen muutosmääräys OPH-7885-2025 EO (17.12.2025)
6. Opetushallituksen muutosmääräys OPH-466-2026 (26.3.2026)
7. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutos
8. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muutos_muutosmerkinnat
9. Kiteen kaupungin esiopetussuunnitelma 1.8.2026
10. Opetushallituksen muutosmääräys OPH-5165-2025 (29.10.2025)
11. Opetushallituksen muutosmääräys OPH-7885-2025 PO (17.12.2025)
12. Opetushallituksen muutosmääräys OPH-5207-2025 (18.12.2025)
13. Opetushallituksen muutosmääräys OPH-531-2025 (13.2.2025)
14. Opetushallituksen muutosmääräys OPH-467-2026 (26.3.2026)
15. Pohjois-Karjalan maakunnallinen perusopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2026 (luvut 3, 4, 5, 7, 10, 11, 14)
16. Pohjois-Karjalan maakunnallinen perusopetuksen ohjaussuunnitelma
17. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutos
18. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muutos_muutosmerkinnat
19. S2_ops-muutokset lopullinen
20. S2_ops muutokset lopullinen_muutosmerkinnoin
21. Viestiteksti Opintopolkuun S2-opseista suomi ja ruotsi

Valmistelija ja esittelijä: sivistysjohtaja Matias Valoaho, puh. 040 105 1137, matias.valoaho@kitee.fi

Päätösehdotus

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta päättää, että:

1. Pohjois-Karjalan maakunnallisen perusopetuksen opetussuunnitelman päivitetty luvut hyväksytään liitteiden mukaisesti, ja Kiteen perusopetus siirtyy näiden lukujen osalta noudattamaan maakunnallista opetussuunnitelmaa.
2. Pohjois-Karjalan maakunnallisen esiopetuksen opetussuunnitelman päivitetty luvut hyväksytään liitteiden mukaisesti
3. Niiden lukujen paikallisesti päätettävät asiat, joita ei tässä päätöksessä käsitellä, tuodaan lautakunnan käsiteltäväksi syksyllä 2026.
4. Päivitykset astuvat voimaan 1.8.2026.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.